

2024 – 2025 EĞİTİM – ÖĞRETİM YILI
..... ORTAOKULU
8. SINIF TÜRKÇE DERSİ I. DÖNEM II. YAZILI SINAVI

Adı ve Soyadı:	Sınıfı:	Numarası:	Puan:
----------------	---------	-----------	-------

Birazdan okuyacağınız görüşümü hemen yargılamayın! Kitap okumanın çok önemli olduğunu düşünmüyorum. Bu söylediğim yanlış anlaşılmasın. Asıl önemli olanın altını çizmek için söze böyle başladım. Kitap okumak ama gerçekten okumak, çok önemlidir. Kitap bizim dünya görüşümüze, hayata bakışımıza, sözcük bilgimize, kültürel birikimimize eklemeler yapmalıdır. Yoksa üstünkörü veya hızlıca göz gezdirilen bir kitabın okunması ile okunmaması arasında fark yoktur. Bu insanın karnını kuru eklemekle doymasına gibidir: Karnı doyar ama faydadan çok zarar edinilir. Sadece satılmak için yazılan kitapları okuyan çok kişiyi gözlemedim. Bazıları günde onlarca sayfa kitap okuyordu. Hatta bazıları herkesten fazla okuyordu. İşte onlardan gördüm kuru eklemekle beslenmenin mümkün olmadığını.

1. Aşağıda anlamları verilen sözcükleri metinden bularak ilgili boşluğa yazınız. (10p) (T.8.3.5)

- görüş**: Bir olay, varlık veya düşünce üzerinde varılan yargı, fikir; kanaat
- hayat**: Yaşam
- zarar**: Bir şeyin, bir olayın yol açtığı çıkar kaybı veya olumsuz, kötü sonuç.
- yanlış**: Bir kurala, bir ilkeye, bir gerçeğe uymama durumu; hata
- üstünkörü**: İnceliklerine inmeden, özen göstermeden; gelişigüzel, baştan savma

2. Metinde verilmek istenen mesajı (metnin ana fikrini) yazınız. (15p) (T.8.3.17)

Önemli olan fayda sağlayan kitaplar okumaktır. / Çok kitap okumak değil doğru kitabı okumak önemlidir. / Okuma ancak doğru kitap seçildiğinde işe yarar." yanıtlarından birini içeren cevaplar doğru kabul edilir.

3. Bu metnin türü nedir? Metinden örnekler vererek açıklayınız. (10p) (T.8.3.26)

Sohbettir. Yazar, yazısına "siz" diyerek başlamış ve okuyucuya hitap etmiştir. Sonraki cümlelerde "ben" dili kullanarak bu üsluba devam etmiştir. Yani yazar okuyucuyla konuşuyormuşçasına bir üslup belirlemiştir. Ayrıca metinde yazar kişisel düşüncelerini kanıtlama gereği duymadan aktarmıştır.

4. Aşağıdaki cümleler öğelerine ayrılmıştır. Her birinin altına hangi öge olduğunuz yazınız. (20p) (T.8.3.18)

- Bugün / Topkapı Sarayı'nda / göz kamaştırıcı eserler / gördüm.
Z.T Y.T ÖZNE YÜKLEM
- Ünlü müzisyen ile bir dinleyici /loca bölümünde / birkaç dakika / görüştü.
ÖZNE Y.T Z.T YÜKLEM
- Zanaatkarlar çarşısında / bütün gün / eşsiz takılar /yapıyordu / telkâriye ömrünü adayanlar.
Y.T Z.T BELİRTSİZ NESNE YÜKLEM ÖZNE
- Yayınevimize bünyesinde / şahane bir edebiyat eseri / yazılıyor.
Y.T ÖZNE YÜKLEM
- Kadıncağız / akşamdan sonra / atölyesinde / ağaçtan çalgılar / yapıyordu.
ÖZNE Z.T Y.T BELİRTSİZ NESNE YÜKLEM

5. Aşağıdaki metinlerde kullanılan anlatım biçimlerini metinlerin karşısına gerekçesiyle birlikte yazınız. Cevabınıza metinden örnekler veriniz. (15p) (T.8.3.11)

Ben teknolojinin gücüne inananlardanım. Teknoloji çoğu değeri yok etti, cümlesi bana insanların kaçmak için aradıkları bir yol gibi geliyor. Çünkü değerlerimizi yok eden teknoloji değil, onu doğru kullanmayı bilmeyen insanlar. Nasıl ki yemeği fazla kaçırmak hazımsızlık yaratır teknolojiye de bağımlı olmak insana zarar verir. Peki diyebilir miyiz ki suç yemekte? Suç nerede duramayacağını bilmeyen insanda.

Metinde teknoloji hakkındaki iki zıt görüşe yer verilmiş ve sonrasında bunlardan biri öne çıkarılarak diğeri çürütülmüştür. Bundan dolayı metnin anlatım biçimi "tarışmacı anlatım"dır.

Toprak damlı evciklerin arasındaki kırmızı teneke damlı, etrafına taş duvar çekilmiş şirin mektep binasını çok iyi hatırlıyorum. Biz çocuklar; bu binanın eşliğinden atladığımız dakikadan itibaren evlerimizdeki hayatın acısını unuttur, baharda yeşil yapraklı ağaçların dalları arasında cıvıldaşan kuşlar gibi güllüp oynar, neşelenirdik. Öğretmenimiz Safiye; uzun boylu, beyaz ve ince yüzlü, sarışın, çok merhametli, iyi kalpliliği yüzüne ruhani bir güzellik veren bir kadındı. Ona karşı temiz ve yürekten bir sevgi beslerdim.

Metinde bir okul binası ve çevresine dair görsel öğeler zihinde bir resim oluşturacak biçimde aktarılmıştır. Bundan dolayı metnin anlatım biçimi "betimleyici anlatım"dır.

6. Aşağıdaki hikâyenin unsurlarını yazınız. (10P) (T.8.3.20)

Günlerdir ailesine mektup göndermek için uğraşıyordu. İşten ancak bu öğlen izin alabilmiş, alelacele geldiği postane kapısında sıraya girmişti. Sıra kendine geldiğinde mektubu postane memuruna uzattı. Memur Ömer'e zarfın üzerine pul yapıştırması gerektiği söyledi. Ne yani, şimdi yeniden sıraya mı girecekti? Neyse ki memur insafli çıkmıştı. Çekmecesinden çıkardığı pulu zarfa yapıştırdı. Memur zarfı diğerlerinin yanına atınca Ömer'in yüzünü bir mutluluk kapladı. Hemen arkadaşının yanına geldi "Çok mutluyum Necati, gel sana yemek ısmarlayım." deyip onu kolundan çekti.	Olay: Ömer'in mektup gönderme sürecinde yaşadıkları ve süreç sonunda duygu durumu anlatılmıştır.
	Anlatıcı: 3. kişi ağzı
	Yer: Postane
	Zaman: Öğle vakti
	Kişiler: Ömer, Necati ve postane memuru

7. Aşağıda serim bölümü verilmiş metnin düğüm ve çözüm bölümlerini hikâye unsurlarına uygun bir şekilde, anlam bütünlüğüne dikkat ederek, devam ettiriniz. Yazınıza bir başlık belirleyiniz. [20 P (başlık 6; metnin yapılandırılması 14 puan)] (T.8.4.4 ve T.8.4.13)

Tan atmak üzereydi. Yola koyulmuştuk. Babam benimle hiç konuşmuyordu. Sorularına cevap vermedi ama gergin olduğu belliydi. Bir ara annem bana bir şey diyecek oldu, babam anneme sus işareti yaptı. İçim içimi kemiriyordu. Kimseye demeden, nereye gidiyorduk böyle?